

Escritos en vascuence del Venerable P. Esteban de Adoain

(I)

Durante un reciente viaje a Roma para asistir a los actos de canonización de la Santa navarra Madre Vicenta María de Vicuña, que tuvo lugar en la Ciudad Eterna el día 25 de mayo de 1975, el Ilmo. Sr. D. Pedro María Zabalza Urniza, Provicario General del Arzobispado de Pamplona, tuvo ocasión de encontrar en el Archivo de la Sagrada Congregación para las causas de los Santos y en el legajo correspondiente a *Escritos del Venerable Siervo de Dios, P. Esteban de Adoain, cap.*, presentado en Roma en el año 1929, el original manuscrito de tres escritos en vasco, de los que fue autor el propio P. Esteban de Adoain.

Habiendo tenido don Pedro María Zabalza la buena idea de obtener copias de dichos escritos y posteriormente la amabilidad de facilitarlas a la Dirección de FONTES y considerándose que, tanto por la personalidad relevante del autor como por el interés lingüístico en relación con la zona a la que pertenece (Adoain, Valle de Urraul Alto, Navarra), merecían, sin duda, darse a conocer, se publican a continuación dos de ellos en reproducción facsímil, creemos que fácilmente inteligible, mientras que un tercer escrito, de caligrafía más borrosa, se dará a conocer, transcrito, en otra ocasión.

V. G.

Mitioris del Rosario.

Qui me invenit, inveniet vitam, et honoris salutem in Domino. Prov. 8, 35.
Ubi non cessat Constitucionem, etia Summi Magistri inveniendi. Cetero, eto gracia.

Amabiz garem mercedem alehatuizien Polvaco adian heretico botue,
tenne animen predicacione et cruciatu botuon. Senecitoren forpate si: duna eta
ercontia affirma edo sucesoris etirala saluatico. Cui etu. are exarantentun affirma
circa Etrac eta Constitucio etrac, eta hula arqui celu doatruac iraitero ceinai quironi
beren bacatuac erraitia. Naiman hauguen gaimen exarantentun mila tumia
bestennio Iesusu eta Andre Sena Maria sainduaren contra. Scantora benean
Itia san Dominicae etia. Subituz, heguen beritencia anson contra equitun celo
Cartu botuquin, eta etia hoc elaguiago gopaitico obitucion Maria sainduari,
eta Andre Sena Mariae exaracion her tiera beti inmensitas goporia eta ingrotu,
buldu zapacen exotibez. euri etibat, eta hula inmensitatu predicacione or-
rosario sainduaren devocionea eta manera hontan humiliatuco eta gopaitico.
cibitola arren etia. geras.

Nicen bada saindua Apotolo hat heratu, Maria. Sustinimaren debota berula
predicacion Uri eta erri quicitan eta icuntanuen nola tropaca. Comantren eta
Ith ni eta tuc izambaginan am zori honocoge! nic icuntendut. Maria sainduar-
ren devotac eludinduz, orai berazqui tropaitico elabatu hontan Maria gopaiti-
ri hatorrac errendatera arrosario saindua erroner: badu nic esse capabeta-
suroren avobera erarucodauant nola erran beanduzuen arrosario saindua
eta berke obitocion explicatucodauant inobartondinan indultencia.

Naiman lahenago salutatucodugu agur Maria errauer.

Qui me invenit...

1. Nic zuen ganic, estut deiro tren bertrario, maria sainduaren debota
botae iranzaiteten baicic. Eta Virginia sainduaren devotac iraiteco, cer
equin beardugu? cer? obrotu arren lasdarriac adaregin cantatuz,
eta obra honequin beramen beritueac imitatur. Haugueia dimensa baten
equitaco etragu Cantuco qui edo moldebat ain edorra nola arrosario sain-
dua. Ernon icaricodugu laudaten eta gure beritza erreglaren.

Nere ustean badaguzue arrosario saindua inur partatari becertenduz
eta erur parte hotem. Consideratrendiretu. gure erreligioneroa Mitioris
principalarac. Mitioris Gorrocoac, consideratrendire Artolena eta ortz
egunean; Solorac Aite ortean eta ortzilorean: Floriac Aite arjunean
larumbatitan eta Gandaran. Orsi explicatucodituz gorroco Mitioriac.

Belanticatoric edo Etran, edo echaan Maria Sainduaren ecant:
edo errretatoren aintinean artenda, Tamime lobia mea a pporai

ESCRITOS EN VASCUENCE DEL VENERABLE P. ESTEBAN DE ADOAIN

Conturbatio. *Mitiora* consideranda nola *San Gabriel* *Virginitas* *erran-
cione* *Sancta* *Mariani* *sortu* *edo* *conceditu* *eta* *emancipatu* *zuela* *mundura*
serus *gure* *saluatraila*. *Ennen* *bada*, *amar* *agur* *Mariane* *errandiren* *birgi-
tarian*, *consideratu* *beardurie* *gure* *saungicoaren* *amoris* *andra*; *eta* *da*
mundu *guena* *elrayoren* *atso* *parretoric* *libratice* *argui* *zuen* *Esportan*
Uingueru *bat*, *edo* *argui* *zuen* *itz* *bat* *erraita*, *ala* *nola* *equineituen* *ber-
te* *mundeco* *gure* *quia*, *fiat* *lux* *et* *facta* *est* *lux*; *bainan* *ez*, *berac* *aru-
du* *gure* *naturalera* *ala* *chequiaga* *supertice* *gure* *miserie* *eta* *arguencan* *gu-
ritze* *lutean* *iltzeo*. *Sere* *uoteac* *berateat* *bacarie* *nahayer*, *berac* *izanoidu*
gure *creatraila* *et* *saluatraila*, *dia* *l. B. smantee*.

psainan *ean* *dago* *quir* *amoren* *amodica* *bera* *saungicoaren* *alderatz* *Ah!* *bera*
saungicoaren *autiric* *etia* *penatien* *bera* *garetan* *boicic* *Esapatu* *eguesoz*
zuen *falla*; *iltzaitate* *Maria* *virginaren* *gana* *eta* *elrayore*. *O* *Virgia*
laindua *laincoaren*. *Amat* *zu* *laincoaren* *amoris* *laindua* *beti* *betan* *izama-
ren* *gueroz* *ardiditidieraguru* *Jesuicitoren* *gare* *gure* *bioti* *quiroquin* *maila-
tzeo* *amoris* *bat*.

2. *Bigarrera* *Mitiora* *pietate* *anda*, *nola* *Virgine* *Maria* *aditu*
zuen *berain* *loter* *Santa* *Yabel* *bera* *Cristina*, *eta* *argu* *paratucitela*
itur *ilabete*. *Ennen* *bada*, *consideratu* *beardurie* *Maria* *laindua* *aren* *humilita-
tuna*, *obediencia*. *Bai*, *saungicoaren* *Anna* *utiric* *bera* *calica*, *abandonatueni*
bera *ofer* *quia* *joatanda* *orendi* *eta* *discretuac* *barra*, *ala* *narduen*
bera *saungicoac*: *Mantean* *aditrandu* *cezen* *ala* *renatrandis* *edo* *oguintandis*.

Sentenda *Maria* *Yadela* *aren* *echera* *eta* *familia* *quia* *queditanda* *san* *triplicatu*.
Yabel *obediencia* *berala*, *edo* *berogantia* *campora* *queditanda* *Maria* *Virgine*
icuntenduecan *bera* *echican*, *eta* *spane* *goroz* *bateric* *atenda* *saltoza* *bera*
Amaren *erraintan* *edo* *labelcan*; *oh* *zori* *oneca* *bitita!* *Bai*, *an* *egoncan*
itur *ilabete*; *oh* *cer* *itz* *laindua* *ac*, *cer* *solua* *ed* *spagarric!* *ertire* *icunten*
mitiora *duerime* *edo* *dotaguetac*, *ertire* *adibem* *insenduo* *oferen* *garecan*
solane *animareac* *baicic*.

Oh *eta* *cer* *zoriontsac* *izan* *adine* *gure* *animac*, *baldu* *bitita* *benbadita*
Virgine *Mariane!* *orduan* *gure* *antean* *ertire* *aditua* *solua* *gaituac*, *itz* *argui-
lorac*; *insagantandituy* *insenduo* *oferu*, *eta* *orduan* *ertuy* *penatice*
gure *animaren* *garetan* *buicic*: *Obeditucituy* *saungicoaren* *manamendi*
quia, *ardiditiduy* *brumittadura*, *eta* *solua* *berala* *gure* *anima* *sol-
tatu* *aricada* *borcaniz* *bateric*, *sere* *orgulua* *eta* *desobediencia* *icuntic*, *bitite*
beardue *Virgaren* *Maiteris* *intan*, *gure* *Anna* *Mariane* *bititaditrala* *gure*
anima *gaidhoac*, *eta* *queditaitzela* *laindua*. *Ala* *equitenduy* *erdera-
zuela* *dudatu*, *bititac* *capitulu* *bera* *graciarogian*.

3. *Yur* *garen* *Mitiora* *conditien* *edo* *contemplatanda* *nola* *Maria*
laindua *demboza* *arribatuecan* *emancipen* *mundura* *serus* *saluatraila*
gauron *arduan* *botaleho* *lutean*, *bi* *animalen* *artean*. *Ennen* *consta* *equi-
tante* *icuntenduzela* *Maria* *atenatendelu* *ere* *soluz* *Esportan* *quin* *ma-*

zarretaco edietie arribationidinetla Belongo birra: joatendindulu echer eche
 'ditatu bila, bainosi: quise erratenditela estitela leucine. Ergutisio yecide
 dequen gogortatuna ateratendinela lanyora eta Vivortendituntela uerena
 beguiae alde guicitura, eta arguenean iustendutela ititit lanyo etalibat,
 joatendire eta estute cariticesi bi animolo, jarurpatera edo gambela, eta
 belas batuec baicie.

¡Oh Maria Txungoicoaren Ama! bertze guicentrat carititenda ditatu eta
 zuretat ez? Cer estuzu inxerxi: erreibitum izaita? Elara linyuru guicia.
 baino queyago? Penararacue alober abal inanonan borje garbitucacuala
 etalbi artean choco bat Maria saindua ezartuce. Subitendire, Txungoicoa
 laudatu ondoan, oloitz cartiu batiari, eta gauuxen erdian iustendute uere
 beguiaquin eguicaco eguicia eterridela mundura, erran nahidut,
 gure Jesus Maitea. Oh amorio divinoa! Oh Txungoico Andia! Zi aur uicacua!
 zu gambela batean! zu bi animalan artean! bai au guicia eguitendu gure Jesus
 saluarileac gure confidanciu arcar aratice. Cer confidomagui confidan-
 cearequin bada estugu joanhear qu becatoreac Jesusongana? niore
 etu doperatubear, eta baldin arren Majoritate Anditarunac lotutrenba-
 gaitu, goacen Maria Virginarongana, eta obidioragun ardielidieragula.
 Semonitoren baitaco eguicaco confidancian.

4. Lau garren Mititicoan presentanda, nota Virginia Maria Berroquei egu:
 nac finitu andean presentatuceon templora purificacioneco loquearen arabera,
 eta au nota ofrajuruen uere komea. Erren Consideratu eta presentatubarduce;
 nota Maria queie justaa, queie garbia eta becatuonen notarie gabe denaz
 queoz joatendire bertze Amateguicac berale Txungoicoaren loguea lanyofiterra.
 Eguia da loque honac etzuela obligatzen Maria Virginari sainduari, bainan
 obedecitu nahidu bertzeac berale. Oh ponerie estuen humillatuna! Oh beinore
 icusi eten obediencia!

Oh becatore maitea! Maria Jesusen Ama, ain justua, ain garbia, ain garzic-
 lagieca edo inocentea, ain saindua donaz queoz etu errefuatiem, eta privatren
 Amateguie becatore bat becala presentatuea purificacioneco loquearen arabera;
 eta zue becatu beterie, Ciguingueziac beterie duxunaz queoz zure anima; alque-
 tucorara presentaterra Aita loquearen batis obietam au zure anima gar-
 bitreco? Etsemplu onen bitan beldurtemora beintuz uere becatuac erratren,
 baldin zure bieleon sentitkenbaduru diturum edo alque cerbait confesatuceo;
 bitozazu, erroyere gure Ama Maria Maiteari, em andierazula indar eta
 gnicia garatireco. Alque madricatu ori.

5. Bos garren Mititicoan Consideratonda, nota Maria eta Jesuspec
 galdurutan Jesus amadi urte citucarie, eta nota inur eguicaz ibitaren
 beti arren bila, eta nota inur garren eguicaz caritituzitren Templora

ESCRITOS EN VASCUENCE DEL VENERABLE P. ESTEBAN DE ADOAIN

Eliraco Aita sanduce legirakendute Semaitas, Sifniti nhai vanuzela tormenta Cruel
 au; particular qui subtilizari bat emaitas Aita llernalar quironen beatu lirun eta
deronot quicor Aditadus beatorat uen deronot quicor deroladute Semaitas;
aditadus Bada olri eidera isla queyago arobatu ajqui da egunduz una brat arte.
Mitleris ontan otoideracua Virgina Maria libra aitotela vicia ituri eta ab al -
que parri untorio conon bicio onec hacario berte gumac baino queyago batet ezidi;
infernia Arimar. Sarbita unoren Contra tantacion etan decaris Maria eta ...

3 Yllur quix en Mitlerian penetrada nola nancon arantzeris consparegin;
cor atina eta trufaco lorique bat berala trolatia. Emen penetr bearduz izpirituris
veguia quin icuitendit isla nola borren mandaratu ez hienatu eta ajpenti ondare
aroteguin lachatendutela tenis eta indarric gabe erortendela lunerat eta am;
l Aquitnac dioner ibiltendutela articoa pilota bat berala zango jean quiti ji llam
pedibus facile exagitant. Guero par arantendute arribatu griman eta con -
barares maguid bat erortendite eruan arroja edo trerna rar bat bicarracan;
Manto errala berala eta arguecan arantzeris comy batoguin con con truzter;
eta magitleguin potencien oboguiago surtzeco. Prufatencien ermon Duchay juerun.
Zemora uerean bat truzter ata bequitatari er binerun eta er ma -
tercacionen berri ondocac Bada quin berian eguitendute con con fulatari;
dixena eta berala beatum itultendimenac errantendute litais dutela ocarianla;
abitaria gaiton aitricoditutela adiguidatun quiroc bainan eliratio ateraten;
ondan file itultendire linages ocacionerat situn edo esterna gaitatarati;
Bai ternatendire arantzeris comy erortzer con con truzter er binerun eta er ma -
ternatendire baerri ondocac crudolac emaitera. Emen ercolu beardio quiro;
ama virgina Mariani queyago nabi idigula erit er binerun eta er ma -
penetratu queyago nabi idigula inila aldir il eran tenis injustata;

4 Lau parren Mitleris hontan contemplatanda nola Pilatoci tenis senten -
ciatu ondan erortien quiritza bicarracan itrec berton in emin bai;
cer campo cer barruti andia presentatanden con videratoco! Egunduz arria con te;
cer gaidela gueria icuiten Mitleridigu erortendutela tenisen eritrea eta Pilatoci;
belduer emaiteris itrec sentencia. In berian arribatu itrec gusticia con;
bicarracan eta abitanda calvariaco mandira. Eituzie icuiten uen izpirituris quin;
nola teruelengo carria quicor dauden perder actric eta nola quicor galde tran -
cuten Nor da daramaruen ori? Saldaduc errantendute au da tenis deitenden qui -
ron erortiar hura berte batua erortentun au da quiron ordi lor quin queritan;
ibiltencen hura Pilato cer egunduc? Ue tribunalen itrec sentencia du cin berun;
il pillutucituen? Eituzie erran inocentea dala? Uideragun mandaratu au ta juerun;
Emen penetr beardigu nola carria zoamean ateratenden Maria uere;
amun arguen adiao erraitera idutren aut erranenciola Shu ten fili me!
Ah ene tenis Maitea! nora zoar? Uma ni lansa quiritie hontan itrec;
con volazate ene ama ala emancidiot ene aitori salifacione erob;
abitanda Maria arguen beranca emaitera uere tenis lema Maiteari;
bainan borrerac elute uton calvariaco mandira arribatu berain lutan;
hiltendute tenis bainan nola arroja gueria eritratua baicegon quiritie erob;

3. *Ypor garriens Mistician* contemplantenda *noia* *severitac* *exorruen*
ipiritu saindua *medicosteco* equiean *conacilo* *deheicem* *toqita*, *non* *bil-*
duric *euden* *Apotoliac*, *Marian* *virginaren* *compainan*. *Emen* *pensatubear*,
duric, *Apotoliac* *ipiritu* *saindua*, *errecibitu* *baino* *leu* *cein* *flacoac*, *eta* *cein*
otrac *cein* *saungoicaron* *amodion*; *bada* *au* *gueria* *aguerida* *sementoran* ^{nean} *gaita*,
cein *batec* *saltendu*, *bertze* *batec* *ucateendu*, *erraner* *ertuela* *eragubien*, *eta*
guieac *abandonatendu*. *Bainan* *ipiritu* *saindua* *errecibitu* *ondoon*, *ertore*
lenagoco *flaco*, *eta* *otrac*, *er* *gultubendin* *saungoicaron* *amodion* *bete* *batsuc*,
eta *onengatic* *ichurkenduta*, *beren* *dal* *gueria* *de* *Amodio* *dirinca*!

Arrazoni *ardian* *guri* *erratenuen* *l. Aguituec*: *qui* *amat* *non* *laborat*.
Saungoica *traitatendu* *enac* *ceditu* *trabailuac*, *beorrac* *paguac* *lentitien*,
~~ceditu~~ ^{guroc} *errecibitu* *gurutecac*: *Saungoica* *traitatendu* *enac* *algratendu* *uicioritan*,
gpratenda, *porcariatenda* *gurutze* *eta* *pericicionitan*: *qui* *amat* *non* *laborat*.
La *bada*, *Emen* *errecatubardigu* *gura* *ama* *virgin* *Marian* *ardietri* *diragulu*
amodio *sainduoren* *doainac*, *eta* *biduan* *mundu* *huidaco*: *gurutze* *eta* *uicioriac*,
ertiac *irandire* *guratit*. *de* *cer* *algrancia*, *cer* *glacer* *iranditu* *guri* *bistac*!

4. *Lau* *garriens* *Mistician* *contemplantenda*, *noia*: *Maria* *Santissima* 23. *urte*
paratu *exorru*, *mundu* *huidan* *sementoran* *errotacem* *ondoon* *examanuten* *ceru*
rat *Dirguerec*. *Emen* *pensatenda* *notaco* *irancem* *Maria* *sainduaren* *errotac*,
de *cein* *gitar*, *cein* *ona*, *cein* *ertia*! *Marian* *eritendu* *arribatendu* *eta* *errotac*,
bainan *eritendu* *algranciac*, *consolamendua* *eta* *tranquibitate*, *foregur* *eta*
paque *beteria*. *ertore* *eriten* *arren* *baiden* *inquietacionac*, *irancac*, *otrac* *eta* *heidur*,
rac, *er*, *eta* *comptac*? *Cein* *ardre* *deia*. *Marian* *cein* *beti* *icari* *baican* *otrac*, *ber*,
juotac. *Apotoluec* *eta* *Dirguerec* *arribatendu* *Maria* *de* *icustat*. *Bainan*,
bada *guzue*, *l. Aguituec* *erratenuec*, *notacoa* *den* *vicia* *olacoa* *aida* *errotac*!

Eta *gure* *errotac* *notacoa* *irancem* *ote* *du*? *de* *labera* *errandiragut* *ertela*,
irancem *olacoa*! *Cezen* *memoritu* *artan* *otri* *eguitanditum* *becatu* *eta* *uti* *guieac*
presentatucodion *inquietaterra*, *eta* *Acusaterra*. *Biduan* *pensamendiac* *gomidac*.
Bainan *ardiazu*, *eta* *consolacite*, *zuc* *irte* *baduzi* *becatu*, *beti* *gaitoa* *eta* *er*,
candalora, *eta* *erratrem* *edo* *erratenbaduzi* *Maria*, *onoc* *Amodio* *oterrera*.
berala *lapunducodion* *errotac* *orduan*, *eta* *lentitucodion* *virginaren* *lapuntre*.
Arren *de* *bota* *guieac* *lentitu* *eta* *eraguruduten* *berala*. *Eta* *cei* *guia* *ordun*.
Artan *eritaco* *jurricate* *padaric*, *momentu* *huidan* *bercan* *Maria* *sainduaren*,
irrotacioni *Opizan*, *eta* *Quitiazu* *ceru* *patrisintiat*, *ceru* *amateat*, *bainan* *beti*
seruituco *deliberacione* *fermu* *eta* *constant* *bategjin*.

5. *Bortz* *garriens* *Mistician* *consideratenda*, *noia* *gure* *Ona* *Virginea*,
Maria *irancem* *Coronatu* *beru* *bere* *teonac* *ganic*, *eta* *de* *imbira* *bercan* *Con*
sideratenda *saindu* *guiean* *yliria*. *Emen* *arguen* *Mistician* *huidan* *Consideratu* *beardun*
Maria *saindua* *saungoica* *ganic* *Coronatu* *irancem* *ceruan* *seinalatiaz* *irancem*
cela *gure* *abocattat*, *de* *Abocata* *buten* *oficio* *berac* *equin* *beard* *diluola* *beru*
de *boto* *gjin*. *l. Amodio* *erraten*, *Maria* *Virginea* *beti* *eta* *continuo* *galde* *gji*-
tendu *ela* *gure* *pagoneta*. *Ditat* *B. Burgo* *semper* *interpellari* *pro* *nobis*.

ESCRITOS EN VASCUENCE DEL VENERABLE P. ESTEBAN DE ADOAIN

Equia du Madre dena garbiac obitenducla bene loanea gustentat; bairanba-
 rerygi arrenyana. jostendientat, eta urren lagusta Confidencia Arabatquin
 Obatiduententat. Orrogatio holi eta instante oro erratu beardicu san salpe
 Nerequin, Maria Saungoicaren Ama Oloz zasu beru gurgatic; bai eta Eliza gucia-
 requin, Maria Saunduia, Saungoicaren Ama, Equiu Oloz gu beatorentat orai
 eta gure eriotico oroniam; Oh tere doatruac iranengoren bearden debocione eta
 atencionarequin baldin errortzen badugu Arrosaria! Oh cein file Orrogatue-
 dilerquin quinituon Costuma trarrac! Nota icuricquenuaqur; bertutea
 bicioen toppian eta pratica onac Amosico ele iturien placan.

Hic eragiturituen Oita / Dominica arrosioaren esutu onac. Combat heretico
 etreuen convertitu? Combat quinituon atora etziren becatitic? Combat eliro
 ori vici saindu baten equiten? Combatio extute equin eriotre sainda bat?

6 Gure Eliza Ama Saunduac icuric debocione onac in undu guciai equitidituen
 gura Miraparniac, bere partebic equindu ahal gucia obfati amosico indulgenciai
 eta parcialer nota plenaria. Sei Orrosario Oita Sainduac anite indulgenciaquin
~~obfati~~ ^{obfati} Oloz Sainduac. Orrosario partebic errortenduenac irabaitendu
 irur ogoi eta amas mila urteco indulgenciai, eta irur partec errortendituenac
 hanc da Arrosario oita, irabaitendu laur ogoi mila urte, eta Maria Sainduaren
 arrosario Capitan errortenduenac anite gupago.

Agor Maria eta gure Oita becochon irabaitendire eum egun indulgencia.
 Haber Maria Sainduaren bota principalen irabaitenda indulgencia plenaria
 conferatur eta comuniatur. Habel quian errortenduenac irabaitendu in-
 dulgencia plenaria conferatur eta comuniatur nahaiduen egunen.
 Ontar landa anite indulgencia dixi irabaitendirenac.

Arrosario Sainduaren acabanen errortendine Virginia Marioren letania,
 eta Nito borte gornac eta Benedicto Ama irur gornac errortendin aldi Sa-
 cochian irabaitendire eta berreun egunen indulgenciai, eta Oloz Zorzi gornac
 irur eum egun aldi becochon, eta ontar landa indulgencia plenaria Ma-
 Sainduaren borte bota principalen oc dixi, Concepcione, Trinitate,
 Anunciacione, purificacione eta Uuncione conferatur eta comuniatur.

La veraz, cer errortendituec nic gupago Maria Sainduaren oboretun?
 Adituenue inla errortu beas duzen Misterio goroscoac, doloriac eta
 gloriosac, Adituenue cer debocione, cer atencione, eta ofetuequin errortend-
 duzen Arrosario Sainduac. Orai bada extut erraten bertreic, Deabruac
 berac errortendire baicic. hanc da, Maria Sainduaren debocionearen
 Azpian dagoria, eta perseveranciaiequin Arrosario errortenduenac
 extela galduco, eta errortendire Deabruac / Dominicari Saindu onequin
 Anunciam Arrosario explicacien eta onequin finitocodit. Adituenue ...

7. Misperitac errortendu, Honoriacs brian vicioen benita doctreuen
 Emartigui garte exandalora bat. Ori artara arribatuen / Dominica pedit-
 cubiora, gaste ~~in~~ bura Curiositate joanen aditrea; eta Saungoicac uigi-
 tacion bistra eta instantean joanen Sainduaren gana eta errortendire
 nahireula conferatu / Dominicac adituenue, emancion / obolucionea,
 eta penitenciar emancion Arrosario Sainduac, etziren bertreic guran.

ESCRITOS EN VASCUENCE DEL VENERABLE P. ESTEBAN DE ADOAIN

Andredena Mariae. errancion Santa Motillari, noie etuela. salutaria
 obsequia. nola Agur Maria errance. San Bernate beti zeuen. oian agur Maria,
 eta. egun bates. Maria lainduonen ecarra eta imagen bates errancion: Alie
bernarde; Agur Bernat. Maria daktuaq. Legurtatendu; Agur Maria erra-
 tundenari ala nola zera. boicariatenden, deatrua icaratendeta eta eipain-
 tendela: Egum gaudet, Satan fugit, Claudio Alie Maria.

2. Orringatic. lembieco Quinia. trananda. noie erran darduzuen Agur Maria.
 Zeuen eta arratkean. ogora sartu baino lein eta oytic. jaingirondam. be-
 launico jarric Maria. Virginoren Pateta eta conagen baten aintzinean
 erran bearditue inur Agur Maria; oloitz chiqi oraguin: Zue concepcione
garbia gatic, o Maria! equintratu gorbi ene anima eta gogulu quera.
 Guero. ecarra beardisue. guero. Amari beate benedicionea, ala equitenduen.
 beti San bitan. haco, eta guero. ecarrenda Maria. Ama divinsonen Mantuaren.
 jpasin; eta confidencia. ab batejuin. ecarrencayo bene gracia ongi. paratua
 gaur. eta eguna. eta beinere. et becatuan. erorteco.

Unitacote. opanen. edoari. Dugui. bearda. beti. Maria. lainduonen. inagria.
 der. bat. Orbat. beti. erran. bearda. Angelua. bere. inur. Aitur. Maria. nequia.
 gitecan; egundian. eta. arratkean. Ala. equitenduen. irabartentu. eun.
 egunen. indulgencia. aldi. bacochean. eta. ilobetean. indulgencia. plenaria. bat.
 Confelatur. eta. Communiatur. ala. declaraturuen. Erronaco. Rita. S. Benedicto. Ama.

3. Orta landa. erranzuen. irabartendela. ibibetam. bein. indulgencia.
 plenaria. Confelatur. eta. Communiatur. arratketas. Angelua. finitcan. erranti-
 bada. Deprofundis, eta. gura. Aitabat. belauico. purgatoris. Amarantrat.
 Lenago. erqula. plentutencan. guicia. belauicatenciron. Angelua. errateq;
 orai. anite. alquetundine. bainan. S. Carlos. Borromeo. etien. alquetren. nonnai.
 belauicatere. eta. maia. justencan. Carriatic. eta. Zaldite. errateco.

4. Alfonso Lignio. erratendu. paxura. bat. etela. belauicatencan. Angelua. traqueria,
 eta. icarizuen. nola. Uraco. Torre. apaltencan. inur. equitaca. seinalatara,
 eta. adituenen. or. bat. erratenciola. Dequira; zue. equitencan. estucuna. equitendu.
 creaturic. centurie. estuenac.

3. Benedicto amalaunjanac. declaturuen. Paraco. demboran. guicam. erran-
 beardela. Regina. Ogi. letone. eta. irabartendixela. indulgencia. becas. demboran.
 huntan. guicam. erratenda. ebutic. bertic. urteco. demboran. erratenda. belau-
 nico. Angelua; bainan. launibat. arrataldetie. ijande. arrataldetaino. erra-
 tenda. ebutic. Paraco. demboran. becala. Zeuen. Amaran. deotac. benen. jartie.
 equitendute. ahol. guicia. Maria. ohorateco. eta. estute. utem. oduric. laudatugabe.
 Ma. bada. aditendutencan. orloju. eta. orenloju. jateinduala. orduac. salutaten-
 dute. Agur. Maria. errance. Alfonso. Borriqueco. ordu. guicitan. salutatusuen. eta.
 gaur. orduac. jatezuenen. Aingue. eta. idaltiarri. arantentuen.
 Ofic. etlaguit. emen. practitanduten. eta. et; bainan. bertic. anite. toquicton.
 erranderaguet. ordua. aditendutencan. aldi. oro. eta. echeon. eta. Camy. oam. bat.
 aitenela. Agur. Maria. errance. eta. bertic. guicac. errey. jomitendutela.
 Colatic. ateratecan. eta. echerat. ititruon. salutatu. beardugu. Agur. Ma. errance.

6. Batucec batitunduta Carmengo abitura, ^{edo egapularion, debeat, edo cutura} bertze batucec concepcionecoa, batucec Mercedesca eta bertze batucec Virginia dotoreca, eta manera huntan distingaitendino bertze quietario, beren penamendu, aione, eta eta obritan. Ene biote quietarioquin obritanaituetet bertidazaruela Andre dena Mariaren Abitu bat. Jaungoicoaren Amue errancion honen hoc doatuari Carmengo Abituarequin itreneca etela damnatuec; eta Maria laindua berac errancion dita laindu Joanen opatu bigarresari, baldin purgatorion joaten buciren lombicico lanumbatcan ataracoituela andie. Eta hau quicia confirmatuenten: Alejandro borte garnac, Clemente Zampi garnac eta Paulo bertze garnac.

Abitu laindu hequin irabastendinen indulgencia nombre gabeac, edo conta estartequonac bere. Halaber ene biote quietarioquin obritanaituetet berdaiterlela Confradria batcan edo arrazaricoan, edo Aldaroco sacramundicoan, edo bertzebatean, eta quiza huntan zeren arimac bertzeric eguin gabe arguen bermentu artan caritucodira obratueric. Bainan gausa quicion gainetic Jaungoicoaren Amac arionan errancion bezala, etian berduena eta atrequin gureyagoarequin errecebitenduenca da maiz arren gania joate. Hau da arguen arima bainan principalerari; Oh coin doatua izanendun tenen Amarengana joatendona bere necitate quietan!

7. Eta beraz, gure aione quietan dela izpiritualtan nola baitira obrita, confesionea, comunionea, Maza, lecionc izpirituala goacen beti Maria Virginarenga: gorputheo acionetan, nola joatan, datcan, lo' eguitcan, eta bertze necitate quietan goacen beruco erreginarengana, eta andie argun adm. de quicio Maria virginoren teucan Agur Maria errauez, sia quiza huntan ^{de quicio estu} n. ^{adoracione} zarenen qu palarrateo.

¿Cer esturu eperatubear baldin zu zure necitate quietan joatenbarora Jaungoicoaren Amarengana eta salutatenbaduru maiz Agur Mre errauez? ¿Cer gracia andie editu ichuribear zure arionan tenuec baldin induguitaban doitzenbaduru bere ama gartia Agur Maria errauez? ¿Cer laguntiac editatzei ezagutu bear andre dena Mariaren lestatun preporatuen barora bedaratsi urruneco debozionearequin, eta conferatzen eta comuniatzen barora ^{zaren e bere eguz} ¿Cer indarrac editu artuco zure arimac egun oro familian errecebitenduen urrario laindua? Oh eta nola atrejuiner laticaden zure arima bitatzen baduru maiz Virginia Maria, eguitenbaduru bere obritan combat conitate, obra on edo cembait mortificacione! Oh! eta zue bertitenbaduru Maria lainduaren Abituren bat, nola concarpatucoduen garbitaruna, nola imitaticoditurum beroren bertuteac, eta berqueneo momentu artan caritucoduzaren, zure uitean deurece eguin gabe, consolamenduz, tranquillitate eta gozor beleric Jaungoicoarengana joateco!

Eta bada, Romar Kenyitac erratendiu: Constatu nahiduru zure miseritan; urbitate Maria lainduarengana, deirazu, oharazazu, ohoirazu, alegrazaitz Mre Virginarequin, ibilitate beti arren argian; eta ala eguitenbaduru, Mariac ardiecticodu bere seme launden ganic gracia onghi bicitico eta gracia onghi itreca.

**Escritos en vascuence del Venerable
P. Esteban de Adoain**

(II)

Ponjamicen- la Iglesia, Memorare novissima tua et in eternum non peccabis. Eccl. 7. 10.
to de la om. Memento homo, quia pulvis es et in pulverem revertentis. Gen. 3. 19.

Oroitate erranti zanela, etu erranti ara itulibeardusula. Croicaito il-
beardusula eta ostium equinum beatusie.

Etta egria eta da ocon guisona saineoaren irragine edo echiura perbeta
izanen gueroz, Creatura guien artian ain perbeta, ain noblea. Eda ditum sornca,
ain preciosa eta balistina, egria il beardusula eta auti eta erranti acualdi batan,
ituli eta gualdilu beardusula? Bai, alada. Hau da gure saineo justu, eta ardiaz nas-
bagnatuenen edo emanuen sententia guison devohadient eta deslejal arren-
contra han luxureo parabisan, ceten ^{impulante} equibagnero ibilli izancon. Tordin edo
barate edex eta guie aitari artian, ezarriuen saineoicac lembicis guie-
na certitatuerean bere creaturaile, bezala; bainan Adan gure aitia origiilor
beteric ucatucion oheciencia eta alchaturon beatusum eta creaturailean contra,
orreatio bada izancon tanjoretua edo ^{torratia} saineoicac leu amutun edo goratu oia.

eta saineoicac ezarriuen saineoicac saineoicac saineoicac saineoicac saineoicac
batequin inor tartiera et luteo. madoniatu

Orduan bertan sartuan erista munduan ^{ginturaren} beatusa castigatio; oti locutu
gure saineoicac emancon guisonari beatusum ganza guieac araguteco, maistateo,
serbitatueo bere saineo mundu ontan eta guero doatua izateco ceruan Oinguru
guien compainen; baina guisonac gure saineoari bario guetago sibeitacion deatua
errancimaan negraguam morte sibeitacion; etzara ilen; Orreatio aditu izanuen
irigarrieco sententia hura: pulvis es et in pulverem revertentis; luxureo ilguisona,
eta luxureo errantiera sibeitatuera. Bai, n. e. bebi bibeico pentamentuac sartu izan-
uen munduan beatusa erista; bada eristanen pentamentuac indorta eta bar-
tutza badu alchaturico eta conservaticeo gure vici eternala. Hau. tenago. Agux.

1. Guisonaren bicitra naturala nore ezereague dudu ganza andia eta
miragarria dala, eta herocijui edo partitularqui puntatenbaraya noblecia,
odol garbia, ondaturac, edortaruna, eta mundu ontan aibat estimatendian,
berte gaiteraco ganza guieac; oti cein dotua den pruna hura! eta disti munduan,
Bainan han guiea estu comparacione, eta deus saineoaren gracia bicitra naxegion
Orreatio errateadul Romane: fraira quam in presenti habemus et in non sit equalis
gloris in actu, sit tamen equalis in virtute: Erran nahidu, anima justoe munduan
eramatenduen bicitra sortigaraya edo sobrenaturala bordin edo ignala dala, ee-
ruan daudeneagun: ceten doatuec ceruan laudatendadute gure saineo, tras
eguitendu justoe luxureo ere, an maistatendadute, emen ere maistatendun
justoe lere vici guieac, an icustendadute bere beguegun, emendian;
icustendu anima justoe fede saineoaren beguegun; eta bada bertie bonuita
edo diferentia, ceten doatuec oderagote galu bere saineo aita, eta anima justoe bai.

Etta bicitra doatu hori ~~estimatenduen~~ ^{tan} conseruatoico mundu miserabile on
atigu izanen erremedio bertie, eta arribat bai, eta hau da eristanen bicitra.
Beatusa tortuicun edo ezarriuen erista mundura, beatusa bada utrum equi-
tateo erremedio andiana eta obenena eristanen bicitra edo memoria dala, errate
reign legitime saineoicac. Memorare novissima tua, et in eternum non peccabis. Eccl. 7. 10.
Oroitate il beardusula, eta utrum peccaturic equinum.

2. *Ypocritatu edo suppositu deragun mundua bere banitate, anditasun eta eroguetia guicagun presentatzen dela erori-prantea xuri mundutarra legitenduen lagun baldin zure goycon edo memorion maiz conidatzen baduun Errotianen gaitacan: ee etzara erotio munduec eragueritan: non peccabis. Ala dio teyritu lainduaxe.*
Hopidaela informatic deabna beregin dituen lagun eta demonio guicagun, eta etze ridaela tentaterra bere indar eta engaru guicagun, gucayago orain, eda ditzala munduan eta infernuon dituan loca, lagun eta cata guicac erori oratec becatuan gogor, itzez edo obra: ee, etzara erotio oroitzenbarara il bearduzula: non peccabis.
Alehadaela Aragua bere loqueria, lizunguaria eta amodiozo ateguin eta placar guicagun, ee, etzara erotio becatu itxuri eta litzagari oritan baldin gientatzen baduun maiz eta lizogiji erotiozo arguen horduan: non peccabis: Erratendu teyritu lainduaxe.
*Bai equiarqui, Errotianen orotia orregun oia me

```
ciatenditu munduon, deabnaren eta origionen tentationeac oritza eta arcoroac iranican ere, dio sermo memorare novissima tua. fiararu, zure buruan, zure biotzean urbil durulu oritan, eta zure pentramendu guicac izanendire zuenac, zure itxuntac, zure solazac inocen, zure tratu eta contratuac, garbiac, justuac; eta arguetaran zure lan edo obra guicac izanendire baineran inuenian chit orac: in omnibus operibus tuis memorare. Bai, zure equitaco eta ofera oritan present, zure beguen atzinean conitu equimazu diuula oritza, et non peccabis: et tunc equimen becatu.
```*
3. *Guizonac bere baitan sentitendituen tentationeac andiena, arcorrena eta cal ta gucayago legitenduona arimetan da araguiro becatua; Ceren orac itxuranditu guizonac eta itxurac iramatenditu mala mahi, eta mahiduen leura: Ala ere etze orretatuec becatuza bere engaru falto eta guisneresequin, baldin oroitzen bada ildaguela becatuan bertan; ala erratendu sermon aperyenac. Eta sermon legituzatendu, Errotiozo orotia ee chailgiji data erremedio eraguitlea; bai eta ere guetacoa; congalic oragilora humiliatendu, clerata edo iracundetua proquetendu, erlitendu ere; andiaraya eta mundu intan diru eta ondauunbiltzeo gorri hura iltiondu, iltiondu eritiozo memoria die sermon te. Singulare remedium erotio omnia mala er mortis cogitatio. Erremedio baicarra vicio quicun contra Orrenatic teyritu lainduac erratendu: guizona causitendenean oratu in bison batean, bere indar orain, ondauinez echea beleric, familia andibatem prece erente. Erarte, semel eta mutile eta zerbitzari inguratu, bincon causi kembada urraima berala urean, guicengonic erimatu, eta maistatu: orduan bada guc yago orotia beardu, ilbeardula, eta munduan queditu codinela dituen guzero guicac banitatis arguentur preterita, cleriatz, u. s. Bai, orduan eragutzendire, in duo banitateac. orduan aguericendire gaviac direri berala.*
Suia berean bada, erratendu sermon eromasec, eritiozo penitentia argui tuedanue mundua eritimatzen, maistaten eta leguitendituen gaviac eritexala vanoac eta eragueriac baicac. banitatis arguit omnequod erit in longatic urduene mezpreciatu eta uriditiatela mundua ofroitendituen go zoac, eta ategimac, eta arretiatu hurra cecabatera an vici ilumbaten parotera? Nore elgioraiditu berien echetoric aimbertze guizon eta eromate gri berien gaitela uncor, adigudeac, aideac, auruideac eta aitac utiric: partu conuentubatean ham parotico edo eragaitaco bera oie guicac la utit: eritiozo memoria, ilbeardutalaren orotia izonda eguen priditiatu.

4. *Gracurriatua* haur historiaric eta iuricoduzue nola munduco afflicien, eta Andiean semeac eta alabac, ala nola Prineipem eta Arneguerenac ere, utiric beren berondater. ^{ercontra} *Kaireguia*, *ondasunac*, *ortegueren* chit afflicta, utiric munduco quiren *guia*, oraino *taincoran* legue *tainduac* *prineipem* eta *cilegui* dituenac, *autatidutela* *erreligiona* *extui* eta *garratia* non *ficibaitre* *parra* ^{taurus} *andian* *sonlecoetan* eta *lesabituetan* eta *januaric*; *icuiditute* *ocen* *batuec* *bauxtendutela* *casu* *urta* *guian*, *bertzebatuec* *ertutela* *aragnia* *garratzen*, *jaquitendutela* *ganoren* *exnabietolan*, *beran* *gorputrac* *paucatendutela* *cilicior* eta *divijlin* eta ala ere *beti* *content*, *beti* *borcario* *betoric*, *beran* *diotrac*; *sondic* *ortu* *ota* *da* *aldatze*; *edo* ^{campiamendu} *comendatua* *han*? *Oh!* *Eriotar* *penasmen* *duac* *egitendutela* *miraculo* *hec*.
Alor *urte* *urue* *betecituela* *Egyptos* *errenuac* *Aimbertze* *penitentia*?
eluzue *cer* *duatu* *ulterean* *presencia* *edo* *orotragama*. *Oraino* *luc* *ere*, *e. a. m.* *aditu* *erquero* *icigarrica* *pradieu* *hura*, *iracurri* *erquero* *et* *emulo* *espantagorri* *hura*, eta *icuiric* *quien* *andi* eta *afflicti* *arrec* *equimen* *ilte* *icoragorrico* *hura*, *et* *inuen* *sentitu* *luc* *biotican* *equiaro* *erriopimendu* *bat* eta *jaquin* *ondian* *urbia* *ta* *sondia* *il* *irandinata* *beran* *garratarunac* *comperatu* *gab*. *Oh!* *et* *inuen* *orduan* *equim* *confesionis* *general* *bat*, *et* *bai* *ala*.
Et *inuen* *equim* *orduan* *deliberacione* *erobatu* *urteco* *quieita*. *edo* *quieita*, *Dontra*, *ocasion* *tiarra*, *icuentra* *desonstia*? *Et* *inuen* *erraten* *orduan* *inuen* *duari* *erbitratendunac* *erobadela*? *Nola* *bada* *erturu* *legistu*?
5. *Quid* *istud*, *quero*, *quid* *istud* *ort*? *Cerda* *han*? *Cerda* *han*? *ala* *galde* *quenda* *son* *lugueric*; *ertute* *quimen* *ganuzabat* *hain* *segura* eta *eguzarcoa* *nola* *iltica*, eta *ala* *ere* *aita* *aurguite* *ganuzabat* *hain* *ertua* *nola* *iltre* *bera*.
nihil *ita* *quotidie* *hominet* *ut* *mortem* *vident*, *nihil* *ita* *obliviscuntur* *ut* *mortem*.
Et *lugu* *icuten* *egunoro* *ilerriac*, *obiac* *non* *dauden* *shorterie* *gure* *aideac*, *Dontra* *guzarnac*. *Et* *lugu* *icuten* *gure* *beguequin* *nola* *queditendunac* *ilem* *gorputrac*? *eta* *han* *cedere* *eta* *arce* *isanon* *luc* *vici* *gaitia* *beingoa* *urtetaco*? *Oh* *combat* *diutidire* *beran* *viota* *quianegim* *taincoran* *pana* *ilbatem* *gorputran* *espantagorri* *ilustoluna* *icuiseris* *ergetic* *urte* *urue* *lonue* *bita* *ela* *santa* *Margarita* *lontanaco*? *Oh!* *icuisen* *bera* *galen* *tan* *gorputra* *istua*, *eltra*, *utellua* *eta* *arraz* *betoric*, *eta* *oraino* *ordu* *erdisat* *et* *on* *paratu* *ilte* *ela* *barrancu* *edo* *cilobaton* *bere* *elche* *ondan*. *Oh!* *infernua* *da*, *infernua* *da* *ere* *galanta*, *erraten* *inuen* *Margaritac*, *panen* *bere* *litagana*, *seme* *Prigona* *berala*, *borcamordiu* *erccation*, *equimen* *confesionis* *general* *bat*, *Artusuen* *l. francior* *en* *habitu*, *eta* *asien* *penit*. *eguten* *Ceryatic* *urte* *urue* *abandonatu* *eta* *deamparatu* *ertutela* *l. Franc* *Bojarsac* *bere* *ondan* *andiac*; *aideac*, *semeac* *eta* *l. panaco* *januidatuna*, *eta* *lastu* *territen* *erreligionan*? *Oh!* *beran* *icuisuen* *bere* *erregimaren* *gorputra* *icoragorrico* *ilustolunac*. *Orain* *queditendire* *munduco* *anditatu* *nae*? *Oh!* *eta* *non* *da* *lenabico* *edertan* *hura*? *non* *urue* *gracie* *Quia* *beran* *l. liberta* *Abdeac* *icuisen* *bera* *lagun* *eta* *aideaten* *gorputra* *quie* *ar* *pantagorria*, *ala* *iteguimen*: *ego* *non* *quid* *hic* *quit*, *quid* *hic* *ait* *epo* *ero*. *Orain* *ni* *matir* *han* *izencena*, *quero* *ni* *izango* *matir* *orai* *han* *elena*. *Taincoran* *gracie* *linguistuen* *bere* *viota*, *hain* *borhiqui*, *ocen* *han* *beran* *adibat* *ermanic* *munduari*, *urixtuen* *Diomoco* *Calderalam* *Calony* *berala* *cituen* *ondan* *eta* *chora* *denac*, *eta* *janien* *pan* *Martiu* *bera* *eromiu*, *desertubatarat*, *eta* *han* *eramanzen* *viota* *panitentia*, *han* *sandutuen*, *eta* *handican* *janien* *beticot* *cerurat*. *Oh* *eritaran* *erpi* *er* *general*

6. *Alor, e. a. m. Estuzia sentitiam, estuzia aditien predicatien ditena ileen gogputae.*
 Equiazgi, erratendu l. Agustinoci, biditu nahi baduan predicatiorante eruzi id. rta oriac.
 Uere si ipoi ona arida audire volueri, predicane poterunt. Eta cer predicatien dute, cer erra-
 tendute? Quid nobis profuit superbia aut divitiarum iactantia quid contulit nobis? sep. s. 8.
 Bai, oyuea erratendute bure currae, et queletoae, cer prohu ateratidugu oyquidac?
 Cer on ecaridigute cimbertie neque eta ecerdiir biduguintuen ondarun arid. quid?
 Cer prohu ateratidugu cimbertie ^{atoruata} ^{longuete} jalegueta, palsego, eta elatroco diuisione, eta dantraebne.
 Ah! gure ontasuna e gariatidugui mundico eguitragari, baptoia edo deus. er-
 tinon gauratan! Bai eazugitidugu galdugula demborra, eta gure pataxi, gure
 opiena edo culpogati galdugula seculacoz, gure anima, cer uo gloria, gure samesa.
 Ah! no incenot!, oh qu ero harrac! quid profuit nobis? Cer irabaciae, ueritugu gure
 gutuaz, affer gure, eta munditar itnec maitatendituten goriae jarratu edo
 seguitragatic? Et ravimus a via veritatis. Ah! utiequidugu tuen videz, oportatu
 gara eguiarce videtic. Haur predicantidute infernaren erdiam danden Signe teta, eta
 eruzi gogori, idorr eta laico ^{arimec} quid profuit nobis?
7. *Eta zuc. estuzia aditu nahi? Estuzia icari nahi erraten eta predicatien ditena? bada.*
 huc ero condenatidute, ceren bice guera iraganuten ilbeazutela oroitugabe. Prozitate
maii artela urrun zuc eriotra, eta guia oritan heli iramemara preparatua samesa
nen presenciarra joateco. Memorare noivissima tua et in eternum non peccabis.
 Arratidatei oyara joan baino lehen, edo oyam berean oroitazte beaz bada estuzula
paratuo gaur ilgabe; oh eta combat eta combat joandine varuna on eta azcarbate
gim erreparatiera eta biramunean argitidute eternitatean! Oh combat beren
 becatuan! Batruce beren lartegim eruan joatidute eriotzeregim. Bentebatuec eba
hiutenar egim bicarrean causidute samesaren jajamesduan.
 Eta partiatan ere combat causidute beren arguen eguna? Ay ene! nic badagit.
non ilceri emategibat dantian legotarie, eta hara, uere idigudea, laintor ca jamean
bainan afferri; bertre mutit partebat lanta el emortabat finistugabe ilceri. Oh! nola.
utidute quelidutirela dantian lagunac? lincer lotratuec eta bedutuec ichil ichila
joaninen beren echetarat. Baltazar Erreguea, jalegueta, edo ofari andibatetic jau
lizeri infernari: saraon bera soldado queigim betiote eromien infernuan, uiterue
larie atremantuanzula Uraelpo gogputa.
8. *Gocetan ain bite nola irazarriam, oroitazte menturaz estuzula paratuo*
 ilgabe; otai nic cimbertie maitatendute ene gogputa eta bereola irazenda
 arreen janaria, edo harraria. Oh! joantremendu onec indar andia du samesa
gracian arimac consorbato. San Pierrre Saminac baruen fruide lengum
 edo lusi bat eta icribatracion Daabrua etortreidenean Tentacione itruie
gim ecarri erazi zure memoria illaten gogputa utidua, arrez batea, elin lu
fridudategimen uain gaitragatic, eta eromiaru: emen galditendine mundus
 eta gogputace gintuac? Oh illustasuna, oh quironoran erogueria! Eta lotratien
cituen etrai gueria, eta bera bitra quelitrencen bague saindu batean.
 Oh illerean memoria, cer on andiac ecartendigu! Prejuciatien arantidugu
mundus erogueriac, eta erortrengaitu vide zurean gure anima albatreco.
Ea beraz; noic utricodu astugube erredio haur. noic erai mair troitub er il
tearegim acabatendirela gureal, placera, ondarunac, adiguideac er il gaur.

